

vormde het hoogtepunt van een feest dat bijna een week duurde.

Op 9 juni 1899 hield de 18-jarige koningin Wilhelmina begeleid door de koningin-moeder haar blijde inkomst in Rotterdam. Na een bezoek aan het Stadhuis maakten de koninginnen een rijtoer door de stad, die opnieuw uitbundig versierd was. De totale lengte van alle ritten bedroeg deze dag dertig kilometer. Een erewacht te paard begeleidde de open landauer met de hoge gasten tot aan haar vertrek 's avonds op het Maasstation. Tijdens de rijtoer werden bezoeken gebracht aan vier maatschappelijke instellingen, namelijk de Havelozenschool, het Israëlietisch Weeshuis, het Sophia-Kinderziekenhuis en het Doofstommeninstituut. Op het balcon van Museum Boymans aan het Van Hogendorpsplein werden de koninginnen toegezongen door negenhonderd kinderen³⁸), waarna een defilé volgde van werkliedenverenigingen elk met haar eigen vaandel.

Het zou een lang verhaal worden alle bezoeken van koningin Emma te memoreren. De Rotterdamse kranten, met voorop het Rotterdamsch Nieuwsblad maar ook de N.R.C. en De Maasbode, gingen tot in details. De Wereldkroniek, minder uitvoerig dan de dagbladen maar veel beter geïllustreerd, schonk eveneens ruime aandacht aan deze evenementen. De vraag is thans op zijn plaats: waar blijkens de onderdelen van haar veelvuldige bezoeken de speciale belangstelling van de koningin-regentes, naar uitging? Hierbij moet aangetekend worden dat het programma van een officieel bezoek natuurlijk meer in onderling overleg zal zijn bepaald, zodat daarbij de voorkeur van de hoge bezoekster minder tot haar recht kwam dan bij een officieus bezoek. Maar gelukkig voor haar was het zo, dat veruit de meeste bezoeken, die Emma aan Rotterdam bracht, een officieus karakter hadden. Dat wilde zeggen: geen officiële toespraken en geen overdreven versieringen. Emma is genoemd 'Koningin der Barmhartigheid', was zij dat inderdaad ook voor de inwoners van Rotterdam? Als we daarvan een bevestiging vinden zou dat aansluiten bij het traditionele beeld dat al tijdens haar leven van haar is ontstaan³⁹) en dat in hoofdzaak bij een nieuwe evaluatie door historici in een onlangs verschenen bundel opstellen overeind is gebleven⁴⁰). Een belangrijke herwaardering, die in één van de negen studies plaatsvindt, betreft de visie op het opvoedingssysteem waaraan de regentes haar dochter heeft onderworpen⁴¹). Een andere betreft de constitutionele rol die zij als staatshoofd heeft gespeeld, waarbij zij conflicten niet uit de weg ging als er vermeende aantasting van de prerogatieven van de